

**UCHWAŁA NR XIX/128/2026
RADY GMINY POKRZYWNICA**

z dnia 24 marca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 15 stycznia 2026 r. w zakresie funkcjonowania pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (Dz. U. z 2018r. poz. 870) Rada Gminy Pokrzywnica uchwala, co następuje:

§ 1. Po przeanalizowaniu treści petycji z dnia 15 stycznia 2026 r. (data wpływu: 16.01.2026 r.) w zakresie funkcjonowania pomników przyrody poprzez aktualizację prawa miejscowego, uporządkowanie ewidencji pomników przyrody oraz zapewnienia lepszej ochrony tych obiektów, i w oparciu o przedstawione wyjaśnienia Komisji skarg, wniosków i petycji w sprawie, postanawia się:

- 1) w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie zarządzania pomnikami przyrody na terenie gminy Pokrzywnica uznać petycję za zasadną;
- 2) w części dotyczącej wprowadzenia procedury corocznego informowania Rady

Gminy o stanie pomników przyrody na terenie tut. Gminy uznać petycję jako bezzasadną;

z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Pokrzywnica, zobowiązując do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Taperek

Uzasadnienie

W dniu 16 stycznia 2026 r. do Rady Gminy Pokrzywnica wpłynęła petycja p. [redacted]
[redacted]* [anonimizacja danych] z dnia 15.01.2026 r., złożona w interesie publicznym, dotycząca:

“ 1. Zmiany - **AKTUALIZACJI Prawa Miejscowego w zakresie funkcjonowania 3 pomników przyrody tj. UTWORZENIE UCHWAŁY (lub uchwał) Rady GMINY w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie GMINY POKRZYWNICA w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór ORAZ wyeliminowania niejasności w zakresie ilości drzew w pomniku przyrody aleja lipowa obr. ew. GZOWO, działka nr 123;**

2. Wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane WÓJTOWI i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.”

W myśl art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Natomiast ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) określa zasady składania i rozpatrywania petycji oraz sposób postępowania organów w sprawach dotyczących petycji. Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej przedmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego, lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Petycja może być złożona w interesie: publicznym, podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu trzeciego, za jego zgodą.

Ponadto zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

W/w petycja spełnia warunki formalne wskazane w art. 4 ust. 2 ustawy o petycjach.

Mając na uwadze powyższe regulacje prawne Przewodniczący Rady Gminy Pokrzywnica skierował petycję do rozpatrzenia przez Komisję skarg, wniosków i petycji celem przeanalizowania jej treści i zajęcia stanowiska.

Na posiedzeniu w dniu 12 marca 2026 r. w/w Komisja szczegółowo przeanalizowała treść petycji, zapoznała się z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa oraz wysłuchiwała wyjaśnień w sprawie.

W celu dokonania formalno-prawnej oceny niniejszej petycji ustalono, co następuje:

Na terenie Gminy Pokrzywnica funkcjonują 3 pomniki przyrody:

1) **pomnik przyrody Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)** o obwodzie 340 cm i wysokości 24 m, zlokalizowany na działce nr 154, obręb Budy Obrębskie, ustanowiony na podstawie:

· Orzeczenia Nr 16/78/77 Urzędu Wojewódzkiego w Ciechanowie z dnia 24 września 1977 r. o uznaniu za pomnik przyrody (DZ. URZ. WRN w Ciechanowie Nr 7, poz. 57, data publikacji 24.09.1977 r.),

· Rozporządzenia Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 07.09.2008 r. Nr 152, poz. 5335, data publikacji 07.09.2008 r.).

2) **Pomnik przyrody Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały)-*Aesculus hippocastanum*** o obwodzie: 276 cm i wysokości 17 m, zlokalizowany na działce nr 2/1, obręb Nowe Niestępowo, ustanowiony na podstawie:

· Obwieszczenia Nr 157/218/82 Urzędu Wojewódzkiego w Ciechanowie z dnia 29 listopada 1982 r. o uznaniu za pomnik przyrody (Dz. Urz. WRN w Ciechanowie Nr 1, poz. 17).

· Rozporządzenia Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 07.09.2008 r. Nr 152, poz. 5335, data publikacji 07.09.2008 r.).

3) Pomnik przyrody Aleja Lipowa (*Tilia cordata*), grupa drzew w ilości 189 szt., szpaler drzew o rozwiniętych koronach o obwodach pni od 85 do 310 cm i wysokościach od 6 do 16 metrów, zlokalizowana na działce nr 123, obręb Gzowo, ustanowiony na podstawie:

· Rozporządzenia Nr 255 Wojewody Mazowieckiego z dnia 1 października 2001 r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 212, poz. 3672, data publikacji 08.10.2001 r.).

· Rozporządzenia Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 07.09.2008 r. Nr 152, poz. 5335, data publikacji 07.09.2008 r.).

Należy nadmienić, że uchwałą Nr III/22/2019 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 14 lutego 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r., poz. 2743) zniesiono formę ochrony przyrody lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*) o obwodzie pnia 374 cm, uznanej za pomnik przyrody Obwieszczeniem Nr 157/218/82 Urzędu Wojewódzkiego w Ciechanowie z dnia 29 listopada 1982 r. Zniesienie formy ochrony przyrody nastąpiło z uwagi na całkowitą utratę wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono pomnik przyrody. W 2019 roku przekazano informację o przedmiotowej uchwale do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie celem aktualizacji danych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP).

W celu wyjaśnienia nieścisłości w zakresie ilości drzew w pomniku przyrody Aleja Lipowa ustalono:

Grupa drzew, zwana potocznie Aleją Lipową składająca się pierwotnie z 189 szt. drzew gatunku lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) o obwodach pni 85-310 cm oraz wysokości 6-16 m, uznana została za pomnik przyrody Rozporządzeniem Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody na terenie powiatu pułtuskiego (Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego z 7 września 2008 r., Nr 152, poz. 5335). Teren, na którym usytuowane są drzewa znajduje się w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Drzewa rosną w pasie drogi stanowiącej własność gminy Pokrzywnica (na działce o nr ewid. 123) w miejscowości Gzowo. W lipcu 2016 r. wykonana została przez specjalistyczną firmę inwentaryzacja pomnika przyrody, mająca na celu prezentację aktualnego stanu. W inwentaryzacji tej wskazano, że przedmiotowy pomnik składa się ze 166 szt. lip drobnolistnych (*Tilia cordata*), które stanowią 92,7% zinwentaryzowanego drzewostanu. Ponadto inwentaryzacja wykazała konieczność przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych, sanitarnych i konserwacyjnych drzew. W okresie od 25.07.2017 r. do 11.08.2017 r. przeprowadzona została przez specjalistyczną firmę pielęgnacja i konserwacja 160 szt. lip drobnolistnych w ramach dotacji pozyskanej na ten cel z WFOŚiGW w Warszawie. W Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody – CRFOP, prowadzonym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska wykazane jest 167 szt. drzew gatunku lipa drobnolistna, wchodzących w skład pomnika przyrody.

W związku z rozbieżnościami dotyczącymi ilości drzew - lip drobnolistnych tworzących pomnik przyrody, wykazanych w inwentaryzacji z 2016 r. (166 szt.) oraz w CRFOP (167 szt.) w dniu 26.01.2021 r. przeprowadzone zostały przez pracowników Urzędu Gminy w Pokrzywnicy oględziny, podczas których stwierdzono, że dwa drzewa (lipy drobnolistne) oznaczone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały numerami: 161 i 162 to tak naprawdę jedno drzewo posiadające dwa pnie wyrastające z jednego systemu korzeniowego. W inwentaryzacji z 2016 r. to drzewo (oznaczone nr 86) zostało potraktowane jako jedno z dwoma pniami.

Wobec powyższego zachodziła konieczność dostosowania aktu prawnego dotyczącego niniejszego pomnika przyrody do danych zgromadzonych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody-CRFOP, poprzez zmniejszenie liczby drzew gatunku lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), ze 189 szt. do 167 szt., wchodzących w skład pomnika przyrody, z uwagi na całkowitą utratę wartości przyrodniczych i krajobrazowych. W 2021 roku sporządzono projekt uchwały Rady Gminy Pokrzywnica w sprawie zmniejszenia liczby drzew, tworzących grupę drzew, objętych ochroną w miejscowości Gzowo, gmina Pokrzywnica, stanowiącej pomnik przyrody oraz wskazano Wójta Gminy Pokrzywnica jako sprawującego nadzór nad tym pomnikiem przyrody. Wnioskiem z dnia 28.01.2021 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o uzgodnienie projektu ww. uchwały. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie odmówił uzgodnienia przedmiotowego projektu uchwały uzasadniając swoje stanowisko m.in. w następujący sposób:

„W przypadku zasadności usunięcia drzew (pozbawienia ich statusu pomnika przyrody), należy wykonać nasadzenia zamienne drzewami tego samego gatunku i tej samej liczbie w miejsce usuwanych drzew. Wymiana

pozwała na utrzymanie i zachowanie alei w zakresie składu gatunkowego i liczby drzew. Takie działanie gwarantuje ciągłość funkcji, ze względu, na które pomnik przyrody został ustanowiony. Służy ochronie indywidualnej najcenniejszych elementów przyrodniczych. Wymiana umożliwia również zachowanie wartości kulturowych alei pomnikowej. Równocześnie skutkuje brakiem konieczności uzgadniania uchwały w sprawie ustanowienia/ zniesienia ochrony, ponieważ pozwala na zachowanie ciągłości reżimu ochronnego."

W celu zapewnienia funkcjonowania formy ochrony przyrody i zachowania Alei Lipowej jako pomnika przyrody, w 2023 r. wykonano nasadzenia 20 szt. drzew gatunku lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) w tejże alei. Nadmieniam, że planowana jest realizacja nasadzeń 2 szt. lip drobnolistnych w celu utrzymania i zachowania alei, w zakresie składu gatunkowego i odpowiedniej liczby drzew.

Komisja skarg, wniosków i petycji wobec faktu, iż przywołane akty prawne wymienionych wyżej pomników przyrody nie wskazują jednoznacznie sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody, **przedmiotową petycję w części dotyczącej pkt 1 w zakresie aktualizacji prawa miejscowego – uznała za zasadną.** Mając powyższe na względzie Wójt Gminy Pokrzywnica przygotowuje stosowny projekt uchwały, który swoim zakresem obejmie ww. pomniki przyrody na terenie tut. Gminy. Projekt ten zostanie przekazany do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i po uzyskaniu pozytywnej opinii zostanie przedłożony pod obrady Rady Gminy Pokrzywnica.

Odnosząc się do drugiego punktu petycji w zakresie wprowadzenia do programu ochrony środowiska szczegółowych zapisów dotyczących wizytowania raz na rok lub raz na dwa lata pomników przyrody i przekazywania okresowo radzie gminy raportów o stanie pomników przyrody na terenie gminy, stwierdzić należy, że nie istnieje podstawa prawna, która obliuguje Wójta Gminy do wykonywania takich obowiązków. Wskazać należy, że okresowe przeglądy pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Pokrzywnica dokonywane są przy realizacji innych czynności lub zadań. Jako przykłady mogą posłużyć następujące działania:

- zdjęcia lotnicze wykonywane na potrzeby promocji gminy,
- zdjęcia wykonywane w ramach programów promujących turystykę na terenie gminy (<https://samorząd.gov.pl/web/gmina-pokrzywnica/pomniki-przyrody>),
- współpraca z Mazowieckim Zespołem Parków Krajobrazowych Nadbużańskim Parkiem Krajobrazowym w zakresie oznakowania form ochrony przyrody,
- prace porządkowe (wykasanie trawy, sprzątanie śmieci, itp.) wykonywane przez pracowników tut. Urzędu Gminy między drzewami Alei Lipowej, zlokalizowanej wzdłuż drogi gminnej,
- upowszechnianie wiedzy o pomnikach przyrody poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej gminy oraz w publikacjach, katalogach i materiałach prasowych, np. „Gmina Pokrzywnica – w zgodzie z naturą” <https://pultusk24.pl/artykul/gmina-pokrzywnica-n480357> oraz „Katalog turystyki wiejskiej w Regionie Jeziora Zegrzyńskiego”

<https://turystykawiejska.zegrze.org/region-jeziora-zegrzynskiego/gmina-pokrzywnica/>.

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności, nie ma uzasadnienia zobowiązanie Wójta Gminy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych. Rada Gminy Pokrzywnica posiada wiedzę na temat stanu pomników przyrody, z uwagi na podejmowane przez Wójta Gminy opisane działania.

Komisja skarg, wniosków i petycji z uwagi na powyższe petycję **w części dotyczącej pkt 2** w zakresie wprowadzenia procedury corocznego informowania Rady Gminy o stanie pomników przyrody na terenie tut. Gminy – uznała petycję jako bezzasadną.

Reasumując, Rada Gminy Pokrzywnica uwzględniając stanowisko Komisji skarg, wniosków i petycji, uznała jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870 ze zm.) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

*W uchwale uchwały dokonano wyłączenia jawności danych osobowych. Zakres wyłączenia danych: imiona i nazwiska osób fizycznych. Wyłączenia dokonano zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, w interesie osoby fizycznej.

Wyłączenia jawności dokonała: Anna Mróz, główny specjalista ds. organizacyjno-kadrowych i obsługi rady gminy.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XIX/128/2026
Data dokumentu	2026-03-24
Organ wydający	Rada Gminy Pokrzywnica
Przedmiot regulacji	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 15 stycznia 2026 r. w zakresie funkcjonowania pomników przyrody
Identyfikator dokumentu	5D1DEEE8-F671-4FC2-AAE2-0ED17F7C0BA9

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1594864179
Numer seryjny	50944A5CD349620B
Osoba podpisująca	Piotr Taperek
Instytucja	Gmina Pokrzywnica
Miejscowość	Pokrzywnica
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	02.04.2026 11:48:09
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	VATPL-5250001090 CUZ Sigillum - QCA1 Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. PL